

SELETUSKIRI

maeluministri määruse „Maaeluministri 28. aprilli 2015. a määruse nr 46 „Teadmussiirde pikaajaliste programmide rakendamise toetus” muutmise” eelnõu juurde

1. Sissejuhatus

Määrus kehtestatakse Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse (edaspidi *ELÜPS*) § 71 lõike 7 alusel. Määrus kehtestatakse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1698/2005 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 487–548) artikli 10 lõike 2 alusel heaks kiidetud strateegiadokumendiga „Eesti maaelu arengukava 2014–2020” (edaspidi *arengukava*) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 14 alusel.

Määruse muudatusega lisatakse toetatavate tegevusvaldkondade loetellu uus tegevusvaldkonna liik ning lihtsustatakse nõudeid toetuse lõppkasusaajatele.

Eelnõu ja seletuskirja on ette valmistanud Maaeluministeeriumi teadus- ja arendusosakonna peaspetsialist Hanna Kreen (625 6563, hanna.kreen@agri.ee). Juriidilise ekspertiisi on eelnõule teinud Maaeluministeeriumi õigusosakonna peaspetsialist Maarika Öövel (625 6197, maarika.oovel@agri.ee) ning keeleliselt toimetas eelnõu sama osakonna peaspetsialist Leeni Kohal (625 6165, leeni.kohal@agri.ee).

Meetme üldeesmärk on põllumajandus-, toidu- ja metsandussektori ettevõtjate ning nende töötajate arendamine. Samuti on meetme eesmärk aidata uute teadmiste leviku soodustamisega kaasa biomajanduse arengule ja ressursside säästlikuks kasutamiseks uute väljakutsetega kohanemisele. Määruse kohaselt kuuluvad toetatavate tegevuste hulka koolitustegevused, esitlus- või teavitustegevused ning ettevõtete külastuste ja õpiringide korraldamine. Toetuse andmine korraldatakse kooskõlas riigihangete seadusega.

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Määruse eelnõu (edaspidi *eelnõu*) koosneb kümnest punktist.

Eelnõu punkti 1 kohaselt lisatakse toetatavate tegevusvaldkondade loetellu tegevusvaldkond „põllumajanduse suurandmete kasutamine“.

Programmide esitatavate nõuete kehtestamiseks on sätestatud volitusnorm ELÜPSi § 71 lõikes 8, mille kohaselt võib valdkonna eest vastutav minister käskkirjaga kehtestada programmide esitatavad nõuded. Kehtiva määruse § 2 lõikes 1 sätestatakse programmide tegevusvaldkonnad. Programme on rakendatud seitsmes tegevusvaldkonnas: aiandus (riigihange nr 171666), loomakasvatus (riigihange nr 183149), mahepõllumajandus (riigihange nr 169319), taimekasvatus (riigihange nr 168884), toiduohutus (riigihange nr 177781), ühistegevus (riigihange nr 171752) ja põllumajanduspoliitika abinõud (riigihange nr 166179).

Põllumajanduse suurandmete tegevusvaldkonnas on teadmussiirde programmi eesmärk koondada põllumajandusandmeid (nt mullaandmed, andmed taimekahjustajate leviku kohta, põllumassiivide andmed, põllumajandusstatistika jne) süsteemselt, see tähendab viia

teave andmete kasutamise võimaluste ja praktiliste rakenduste kohta tootjateni. Elektrooniline suurandmete süsteem ühendab ruumiandmetega seotud põllumajandusandmeid analüütiliste mudelite või rakendustega ja võimaldab tootjal vastu võtta majandamisotsuseid (taimekaitse, väetamine jne).

Uus teadmussiirde programm on lisatud 2017. aastal kinnitatud arengukava teise muudatuste paketti. Programmi eesmärgid ja tegevuste kirjeldus arutatakse läbi teadmussiirde komisjonis.

Eelnõu punktides 2, 7 ja 8 täpsustatakse nõudeid vähese tähtsusega abi või riigiabi saajate kohta, kui toetatav tegevus on korraldatud metsanduse, põllumajandustoodetest mittepõllumajandustoodete tootmise või mittepõllumajandusliku ettevõtluse tegevusvaldkonnas.

Euroopa Komisjoni esindajate selgituste kohaselt tuleb ettevõtjatele vähese tähtsusega abi või riigiabi arvestada lähtuvalt tegevuse teemast (millise ettevõtlussektori konkurentsi tegevus võib mõjutada). Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 42 reguleerimisalas (põllumajandussektoris) riigiabi teavitamist ja reegleid rakendada vaja ei ole.

Eelnõuga muudetakse kehtiva määruse §-de 3 ja 7 sõnastust. Muudatuse tulemusel jäetakse välja viited ettevõtete tegevusaladele, sellega viiakse määrus kooskõlla tegevuspraktikaga, kus vähese tähtsusega abi või riigiabi arvestatakse lähtuvalt teemast, mitte ettevõtte tegevusalast. Tegevuse teostamiseks antav toetus määratletakse vähese tähtsusega abiks või riigiabiks määruse § 2 lõike 1 või 2 alusel.

Eelnõu punktis 3 sätestatakse erand tegevuste kohta, mis oma sisult konkurentsi ei moonuta. Muudatusega ühtlustatakse pikaajaliste programmide nõudeid teadmussiirde ja teavituse toetuse nõuetega.

Iga toetatava tegevuse puhul vaatab PRIA eraldi üle, kas on täidetud kõik Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõikes 1 sätestatud tingimused ning kas tuleb kohaldada riigiabi või vähese tähtsusega abi (edaspidi VTA) sätteid.

Näiteks ei kohaldata riigiabi ja vähese tähtsusega abi põhimõtteid, kui tegemist on tegevusega, mille puhul antakse osalejatele üldist teavet ning ei õpita midagi konkreetset: arutatakse üldiselt sektori arengute teemal, esinevad minister, tootjate esindajad jne. Üldise teabe all mõeldakse teavet, mis on laialt levinud või ei ole ülevõetav ettevõtete tegevusse. Üldise teabe puhul laieneb teabesaajate üldine teadmiste kogum. Näitena võib tuua aianduse visioonikonverentsi, kus konverentsil osalejad saavad küll uut infot sektori ja selle võimaluste kohta teistes riikides, kuid ei õpita uut tegevuspraktikat ning seetõttu ei saada konverentsil osalemisest konkurentsieelist.

Eelnõu punktis 4 täpsustatakse nõudeid e-õppe keskkonnas toimuvast täienduskoolitusest osavõtjate nimekirja kohta, mida saaks edaspidi vormistada ka elektrooniliselt.

Kehtiva määruse § 5 lõikes 6 sätestatakse, et toetatava täienduskoolituse puhul peab osavõtjaid olema vähemalt kümme. Osaliselt või täielikult elektroonilises keskkonnas toimuva koolituse puhul ei ole igal õppe kalendripäeval võimalik osavõtjate nimekirjale allkirju koguda ja osalemiste registreerimine tuleb korraldada elektrooniliselt. Nõuded nimekirjas esitatava teabe kohta kehtestatakse riigihankemenetluse käigus (lepingu sõlmimisel hankija koostatud vormidel).

Eelnõu punktidega 5 ja 6 lihtsustatakse nõudeid toetuse lõppkasusaajatele. Muudatuse tulemusel tunnistatakse kehtetuks üksikasjalikud nõuded infopäevast ja konverentsist osavõtjatele ning laiendatakse täienduskoolituste, ettevõtete külastuste ja õpiringide sihtgruppi.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 14 lõike 2 esimeses lauses on sätestatud, et toetuse kasusaajateks on põllumajandus-, toiduainetööstus- ja metsandussektoris hõivatud isikud, maa valdajad ja muud ettevõtjad, kes tegutsevad maapiirkondades väikese ja keskmise suurusega ettevõtetenä. Sõna „hõivatud“ kasutamine tuleneb määruse ametlikust tõlkest, ingliskeelne väljend on „*engaged*“, mis võimaldab ka nimetatud sektoritega mitteformaalselt seotud isikutel toetatud tegevustes osaleda.

Kehtiva määruse rakendamisel on ettevõtlusega seotud isikute tuvastamine ja eristamine olnud suure administratiivse koormusega ülesanne, mis ei ole põhjendatud tegevuse kvaliteedi ja sisu tagamiseks. Muudatuse tulemusel tunnistatakse kehtetuks üksikasjalikud nõuded infopäevade ja konverentside osalejatele ning täienduskoolitustest, ettevõtete külastustest ja õpiringidest on oodatud osa võtma ka metsandusega tegelevad füüsilised isikud (nagu on kehtivas sõnastuses infopäevade ja konverentside puhul). Eestis on hinnanguliselt 80 000 eraisikust metsaomanikku, kes võiks arengukava tegevustest kasu saada.

Muudatuse tulemusel võivad infopäevast, täienduskoolitusest, konverentsist, ettevõtete külastusest, õpiringist ja esitlustegevusest osa võtta lisaks põllumajandustoodete tootmise ja töötlemisega tegelevatele isikutele ka need isikud, kes tegelevad põllumajandustoodete turustamisega (nt teravilja eksport, põllumajandustoodete hulgiladu, taluturg vmt). Kehtiva määruse kohaselt toetati tegevusi, mis olid suunatud põllumajandustoodete tootmise ja töötlemise, põllumajandusmaa hooldamise, põllumajandustoodetest mittepõllumajandustoodete töötlemise või metsa majandamisega tegelevale isikule või mittepõllumajandusliku ettevõtlusega tegelevale mikroettevõtjale.

Muudatuse tulemusel sõnastatakse selgemalt, et põllumajandustoodetest mittepõllumajandustoodete töötlemisega tegelevate isikute hulka on arvatud ka toidu valmistamise või töötlemisega tegelevad isikud. Toiduseaduse ning EL määruse 178/2002 kohaselt on toidu käitlemine termin, mis hõlmab kõiki toiduga seotud tegevusi alates toidu esmatootmisest kuni selle hoiustamise, transpordi, müügi või lõpptarbijale tarnimiseni. Osa toidu käitlemise tegevusi väljendab termin „põllumajandustoodete tootmine ja töötlemine“, muudatusega täpsustatakse, et ülejäänud toidu käitlemisega seotud tegevusi hõlmab termin „põllumajandustoodetest mittepõllumajandustoodete töötlemine“.

Muudatuse tulemusel saavad täienduskoolitusel, ettevõtete külastusel ja õpiringis osaleda põllumajandustoodete tootmise, töötlemise või turustamisega, põllumajandusmaa hooldamisega, põllumajandustoodetest mittepõllumajandustoodete töötlemisega, sealhulgas toidu valmistamise või töötlemisega, või metsa majandamisega seotud isikud. Lisanduvad näiteks isikud, kes tegelevad valdkonna teenindamisega (nt loomasööda, veterinaarravimite või taimekaitsevahendite müügi või kokkuostuga tegelevate ettevõtete töötajad, põllumajandustootjatele laenu pakkuva panga või muu krediidasutuse töötajad), ning isikud, kes koguvad teadmisi uue tegevusvaldkonna kohta (alustav või valdkonda täiendav ettevõtte, nt rõivatootja toiduohutuse teemade koolitusel) jne. Samuti lisanduvad põllumajanduslike esindus- ja erialaorganisatsioonide (mittetulundusühingud, mille liikmeteks on põllumajandustootjad, põllumajandussaaduste töötlejad või metsaomanikud) juhatuse liikmed ja töötajad.

Muudatusega tunnistatakse kehtetuks määruse § 5 lõiked 11 ja 12 tegevustest osavõtjate sihtgruppi kuuluvuse kohta. Kehtiva määruse sätte kohaselt tuli Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Ametil (edaspidi *PRIA*) kontrollida, kas näiteks metsanduse teemalistest tegevustest ja metsandussektorile suunatud tegevustest osavõtjatest vähemalt 50% ka ametlikult metsa majandamisega tegelevad. Praktikas on nõude rakendamine toonud kaasa üksikasjaliku ja ajamahuka osavõtjate tegevuse kontrolli äriregistrist või muudest avalikest andmeallikatest ning suure hulga järelepärimisi toetuse saajatelt. Praktika on näidanud, et selle nõude vastu eksimisi ei ole ning täienduskoolitustel, infopäevadel ja mujal osalevadki asjaomases tegevusvaldkonnas tegutsevad või sellega tihedalt kokku puutuvad isikud. Sätestatud administratiivne kontroll on tülikas ka toetuse saajale. Lisaks tegevuse kvaliteetsele elluviimisele tegelevad korraldajad ka osavõtjate eelregistreerimisel nende nõuetele vastavuse kontrollimisega, kusjuures päringud äriregistrisse on osaliselt tasulised. Muudatuse tulemusel saavad tegevuste elluviijad keskenduda infopäevadel, täienduskoolitustel ja muudel üritustel esitatava teabe kvaliteedile ja meetodiliselt sobivale edastamise viisile.

Muudatuse tulemusel saavad infopäevast ja konverentsist osa võtta kõik teemast huvitatud isikud, sõltumata nende seotuse ulatusest. Eelkõige infopäevade ja konverentside puhul on eesmärgiks eri huvirühmade tihedam teabevahetus ning arutelu ettevõtjate, teadlaste, nõustajate, poliitikakujundajate, kohalike omavalitsuste ja kogukondade ning muude isikute vahel ning seega ei ole otstarbekas piirata neil üritustel osalejate hulka. Täienduskoolitustel, ettevõtete külastustel ja õpiringides osalejate üksikasjalikud nõuded jäävad kehtima, kuid sihtgruppi on oluliselt laiendatud.

Eelnõu punktidega 9 ja 10 tunnistatakse kehtetuks nõue koguda vähese tähtsusega abi saajatelt kinnitusi seoses nende antud abi suurusega. Vähese tähtsusega abi andmine on reguleeritud komisjoni määruses (EL) nr 1407/2013. Selle määruse artikli 6 kohaselt võib andmete saamiseks kasutada keskregistrit, kui see hõlmab vähemalt kolme aasta pikkust ajavahemikku. Riigiabi ja vähese tähtsusega abi register on loodud Rahandusministeeriumis alates 1. jaanuarist 2009. Seni koguti osavõtjatelt riigiabi ja vähese tähtsusega abi saamise info ürituse registreerimislehel.

Eelnõu punktiga 9 tunnistatakse kehtetuks ka määruse § 8 lõike 2 punkt 2 maksetaotlusel maaelu arengu prioriteetide kajastamise kohta. Tegevuse seos maaelu arengu prioriteetidega märgistatakse juba hankelepingus, programmi täitmise varasemas etapis.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on kooskõlas Euroopa Liidu õigusega.

Eelnõu väljatöötamisel võeti aluseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1305/2013 Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1698/2005 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 487–548), komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 808/2014, milles sätestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 (Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta) rakenduseeskirjad (ELT L 227, 31.07.2014, lk 18–68), ning komisjoni delegeeritud määrus (EL) nr 807/2014, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1305/2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja kehtestatakse üleminekusätted (ELT L 227, 31.07.2014, lk 1–17).

Eelnõu koostamisel on arvestatud järgmistes määrustes sätestatud:

- 1) komisjoni määrus (EL) nr 1407/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 352, 24.12.2013, lk 1–8);
- 2) komisjoni määrus (EL) nr 702/2014 Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi põllumajandus- ja metsandussektoris ja maapiirkondades tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 193, 01.07.2014, lk 1–80);
- 3) komisjoni määrus (EL) nr 651/2014 ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 187, 26.06.2014, lk 1–78).

Kuna suurendatakse riigiabi saajate hulka ja riigiabina toetatavate tegevuste hulka lisatakse uus tegevus, on tegu abikava laiendamisega ning seetõttu on vajalik Euroopa Komisjonile esitada uued riigiabi grupierandi teatised, mis tuleb komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 (GBER) kohaselt esitada 20 tööpäeva jooksul pärast määruse jõustumist (praegu teatis SA.41899) ning komisjoni määruse (EL) nr 702/2014 (ABER) kohaselt hiljemalt kümme tööpäeva enne määruse muudatuste jõustumist (praegu teatis SA.41637). Komisjoni määruse (EL) nr 702/2014 (ABER) kohane teatis esitati 27. juulil 2017 ja on registreeritud numbriga SA.48817.

4. Määruse mõjud

Määruse vastuvõtmine annab võimaluse viia ellu põllumajanduse suurandmete kasutamise tegevusvaldkonna teadmussirde programm, täpsustada e-õppe korraldamist, lihtsustada nõuetele vastavatele osavõtjatele esitatavaid nõudeid ja täpsustada vähese tähtsusega abi või riigiabi saamist.

Majanduslik mõju (positiivne): muudatuse tulemusel viiakse ellu teadmussirde programm uues tegevusvaldkonnas, mis koondab ja seob kasutajasõbralikuks juba olemasolevad elektroonilised andmekogud (mullakaardid jmt). Süsteemsete andmete asutamine parandab võimalusi teadmistepõhiste majandamisotsuste elluviimiseks põllumajanduses ning vähendab keskkonnakoormust väetiste ja taimekaitsevahendite täpsema kasutamise abil. Programmi rakendamisel saavad uusi võimalusi välja arendada andmekogude haldajad ja tarkvaraarendajad.

E-õppe soodustamisel vähenevad osavõtjate kulutused koolitusele sõitmiseks. Osavõtjatele esitatavate nõuete lihtsustamise tulemusel saab väärtuslikke teadmisi suurem hulk põllumajanduse, toidu töötlemise ja metsa majandamisega tegelevaid või neist teemadest huvitatud isikuid. Soodustatakse e-õppe korraldamist sellele vormile sobivamate osavõtjate nimekirjade rakendamisega ning osavõtjatel on mugavam läbida täienduskoolituse teoreetilisi osi. Osavõtjate sihtgruppi kuuluvuse kontrolli vähendamise tulemusel väheneb tegevuste korraldajate ajakulu järelepärimistele vastamiseks.

Sotsiaal- ja rahvastikumõju (positiivne): muudatuse tulemusel saab väärtuslikke teadmisi suurem hulk põllumajanduse, toidu töötlemise ja metsa majandamisega tegelevaid või neist teemadest huvitatud isikuid. E-õppe soodustamisel kulub osavõtjatel koolitustel osalemiseks vähem aega.

Keskkonnamõju (positiivne): muudatuse tulemusel saab väärtuslikke teadmisi, sealhulgas teadmisi keskkonnamõjudest, suurem hulk põllumajanduse, toidu töötlemise ja metsa majandamisega tegelevaid või neist teemadest huvitatud isikuid.

Regionaalsed mõjud (neutraalne): muudatuse tulemusel ei muutu tegevuste regionaalne korraldus. Vähesel määral võivad e-õppe soodustamisega väheneda seminariruumide pakkujate tulud.

Mõju turvalisusele (neutraalne): eelnõul puudub mõju turvalisusele.

Administratiivne mõju (positiivne): eelnõu tulemusel paraneb olemasolevate andmekogude kasutamine ja suurem hulk maaelanikkonnast saab väärtuslikke teadmisi. Osavõtjate sihtgruppi kuuluvuse kontrolli vähendamise tulemusel väheneb ebavajalik toetuse menetlemise kulu. Vähesel tähtsusega abi või riigiabi sätete täpsustused on tegevuste elluviijate jaoks selgema sõnastusega.

Mõjud riigieelarvele (neutraalne): osavõtjate sihtgruppi kuuluvuse nõuetele vastavuse kontrolli vähendamise tulemusel väheneb toetuse administreerimise kulu.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Arengukava meetme „Teadmussiire ja teavitus“ raames rahastatakse toetusi 89% ulatuses Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD) ning 11% ulatuses Eesti riigi eelarvest. Arengukava muudatuste tulemusel suurendatakse meetme „Teadmussiire ja teavitus“ eelarvet kokku 14,5 miljonit euronit (teadmussiirde programmide rakendamiseks on kavandatud 10 500 000 eurot). Iga programmi maksimaalne maht kehtestatakse ministri käskkirjaga ELÜPS-i § 66 lõike 5 alusel, põllumajanduse suurandmete programmi rakendamiseks on kavandatud 2,5 miljonit eurot. Toetuse taotlemine toimub 2017. aastal, aga väljamaksed tehakse vastavalt elluviidud tegevustele kogu perioodi jooksul raamlepingus ja hankelepingutes kokkulepitud graafiku kohaselt. Määruse rakendamine ei too kaasa tulusid riigieelarvesse.

Määruse muudatuse rakendamiseks tuleb PRIA-l koostöös Maaeluministeeriumiga vormistada seitsme teadmussiirde pikaajalise programmi riigihangete raamlepingute muudatused. Raamlepingute muutmine toimub kooskõlas riigihangete seaduse uue, 1. septembril 2017 jõustuva redaktsiooniga.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu väljatöötamisele eelnes ümarlaud kõigi käimasolevate programmide esindajate, PRIA ja Maaeluministeeriumi spetsialistide osalusel 25. mail 2017. Ümarlaval osalejad kinnitasid nõuetele vastavate osavõtjate kohta sõnastatud sätete muutmise vajadust ja suurt administratiivset koormust tegevusest osavõtjate nõuetele vastavuse kontrollimisel. Eelnõu on põllumajandus-, toidu- ja metsandussektori esindajatega läbi arutatud teadmussiirde komisjoni 29. juuni 2017. a istungil.

Eelnõu esitati õigusaktide eelnõude elektroonilise kooskõlastamise infosüsteemi EIS kaudu kooskõlastamiseks Rahandusministeeriumile ja Keskkonnaministeeriumile. Eelnõu esitati

kooskõlastamise käigus e-posti teel PRIA-le ja „Eesti maaelu arengukava 2014—2020” seirekomisjonile. Rahandusministeerium teavitas e-kirjaga eelnõu vaikimisi kooskõlastamisest, Keskkonnaministeerium eelnõu kohta ettepanekuid ei esitanud. Eelnõu loetakse Vabariigi Valitsuse 13. jaanuari 2011. a määruse nr 10 „Vabariigi Valitsuse reglement” § 7 lõike 4 kohaselt kooskõlastatuks.

Eelnõu kohta esitasid ettepanekuid Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda, Eesti Toiduainetööstuse Liit ja PRIA. Eelnõus on arvestatud ettepanekuid toidu käitlemisega tegelevate osalejate nõuete sõnastamisel, vähese tähtsusega abi ning riigiabiga seotud sätete sõnastuste parandamiseks ning seletuskirja täiendamisel.

(allkirjastatud digitaalselt)

Illar Lemetti

Kantsler

Ettepaneku esitaja	Ettepanek	Arvestamine või arvestamata jätmine
Eesti Põllumajandus- Kaubanduskoda	<p>EPKK hinnangul peaks antud meetmes (teadmussiirde meetmes üldiselt) olema abikõlblikud ja nõuetele vastavad osalejad ka põllumajanduslike esindus- ja erialaorganisatsioonide töötajad. Ehk siis mittetulundusühingute, mille liikmeteks on põllumajandustootjad, põllumajandussaaduste töötajad või metsaomanikud, juhatuse liikmed ja töötajad. Samuti riigiametnikud, kes töötavad antud valdkonnas (Põllumajandusameti, PRIA, PMK, Keskkonnaameti jne).</p> <p>Üks kehtiv nõue valmistab jätkuvalt muret, nimelt see, et infopäevast peab osa võtma vähemalt 10 inimest. Praktikast juhtub tihti nii, et osalejad panevad ennast küll infopäevale või konverentsile kirja, kuid tegelikult kohale ei tule. Korraldaja aga kannab ikkagi tegevuse organiseerimisega seotud kulud. Kuna nüüd (uuel perioodil) makstakse infopäevade eest osalejate arvu pealt ja kindlasummalise maksena, siis pole antud nõue enam eriti asjakohane. Kui tuleb nt 8 inimest, siis võiks maksta vaid 8 inimese eest. Korraldajale on väike osalejate arv nagunii probleemiks, sest siis on raske infopäeva kulud ära katta, aga 10 inimese nõue võib viia selleni, et kui kohale tuleb vähem inimesi, siis jääb taotleja toetusest täitsa ilma. See ei ole mõistlik.</p>	<p>Osaliselt arvestatud</p> <p>Eelnõu kohaselt toetatakse infopäevade ja konverentside puhul nimetatud sihtrühmade osalemist.</p> <p>Täienduskoolituste, ettevõtete külastuste ja õpiringide puhul toetatakse § 5 lõike 7 uue sõnastuse kohaselt ka esindus- ja erialaorganisatsioonide töötajate osalemist valdkonnaga seotud eraõiguslike juriidiliste isikutena. Seletuskirja on asjakohaselt täiendatud. Jätkuvalt ei toetata riigiametnike osalemist täienduskoolitustel, ettevõtete külastustel ja õpiringides.</p> <p>Arvestamata</p> <p>Meetme „Teadmussiire ja teavituse“ ettevalmistamise käigus korraldatud uuringu¹ kohaselt on optimaalseks koolituse õppegrupi suuruseks 12 inimest, infopäevade puhul 16-40 osalejat sõltuvalt teema ulatuslikkusest. Määruses on sätestatud minimaalne osalejate arv, mille puhul võib lugeda põhjendatuks tegevuse korraldamise ja administreerimisega seotud töökulud. Väga väikese osalejate gruppide puhul on määruses sätestatud võimalus korraldada tegevus ettevõtete külastuse, esitlustegevuse või õpiringina.</p>
Eesti Toiduainetööstuse Liit	<p>Tõdeme, et infopäevade osavõtjate nõuetele vastavuse kontrollimine on olnud suure administratiivse koormusega ülesanne, mille sisuline kasutegur on väike. Korraldatavast tegevusest võtavad alati siiski osa selle tegevusalaga ühel või teisel viisil seotud isikud, seega jõuab edastatav teave sihtrühmani. Seetõttu on tervitatav ettepanek tunnistada kehtetuks detailsed nõuded infopäevast ja konverentsist osavõtjate kohta.</p> <p>Lisaks teeme eelnõu kohta järgmised ettepanekud:</p> <p>1. Eelnõu punktiga 3 on kehtivat § 5 lg 7 sõnastust täiendatud sõnadega „sealhulgas toidu käitlemine“. Toiduseaduse ning EL määruse 178/2002 kohaselt on toidu käitlemine termin, mis hõlmab kõiki toiduga seotud tegevusi alates toidu esmatootmisest kuni selle hoiustamise, transpordi, müügi</p>	<p>Arvestatud</p> <p>Eelnõus sõnastus muudetud.</p> <p>Määruse alusel toetatavate tegevuste sihtgrupiks on kõik majandustegevusena toidu käitlemisega tegelevad ja tegevusvaldkonnaga seotud isikud.</p>

¹ https://www.agri.ee/sites/default/files/content-editors/teadmussiirde_kulude_analuu_aruanne.doc

Ettepaneku esitaja	Ettepanek	Arvestamine või arvestamata jätmine
	<p>või lõpptarbijale tarnimiseni. Seega hõlmab termin „toidu käitlemine“ palju rohkem tegevusi, kui termin „põllumajandustoodetest mittepõllumajandustoodete töötlemine“. Määruse rakendamisel segaduse vältimiseks teeme ettepaneku kasutada sõnastus „sealhulgas toidu töötlemine“ või „sealhulgas toidu valmistamine ja töötlemine“.</p> <p>2. Eelnõu punktis 3 viidatakse vaid eraõiguslikule juriidilisele isikule. Praktikas on täienduskoolituste puhul esinenud probleeme, kus nt toiduhügieenikoolitusel soovib osaleda kohalikule omavalitsusele kuuluva kooli kokk, kuid ta ei saa seda teha, sest tegemist ei ole eraõigusliku juriidilise isikuga. Ajakirjanduses käsitletud Eesti Rahva Muuseumi näitel ei saa samuti välistada, et mõni muu avalikõiguslik juriidiline isik tegeleb toidu valmistamise ja pakkumisega ning ka selle isiku töötajad vajavad toiduohutuse alast täienduskoolitust. Teeme ettepaneku sõnastust laiendada lisades näiteks lõike lõppu sõnad, mis viitavad „toidu valmistamise ja töötlemisega tegelevale avalikõiguslikule juriidilisele isikule“.</p> <p>3. Lisaks teeme ettepaneku muuta ka kehtiva määruse § 8 lg 3 p 3 sõnastust, sest praktikas ei koguta abisaajatelt kinnitusi vähese tähtsusega abi määra mitteületamise kohta. VTA määra täitumist kontrollib teadmussiirde pikaajalise programmi täitja Rahandusministeeriumi loodud elektroonilise andmebaasi kaudu.</p> <p>4. Kuna tunnistatakse kehtetuks infopäeva ja konverentsi osavõtja tegevusvaldkonna nõuded, siis teeme ettepaneku muuta vastavalt ka PRIA poolt väljatöötatud osalejate nimekirjade vorme, jättes välja tegevusvaldkonda käsitlevad lahtrid.</p>	<p>Arvestamine või arvestamata jätmine</p> <p>Arvestatud Eelnõu täiendatud. Määruse alusel toetatavate tegevuste sihtgrupiks on kõik toidu käitlemisega tegelevad ja tegevusvaldkonnaga seotud juriidilised isikud.</p> <p>Arvestatud Vähese tähtsusega abi andmine on reguleeritud komisjoni määruses (EL) nr 1407/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes. Selle määruse artikli 6 kohaselt võib ettevõtjalt abi saamise kinnituse asemel kasutada toimivat keskregistrit.</p> <p>Arvestatud Ettepanek vormide ümbersõnastamiseks on esitatud PRIA-le.</p>
PRIA	<p><i>Ettepanekud riigiabi ja vähese tähtsusega abi paragrahvide sõnastuste kohta: §3 lg 3 punkt 3, §7 lg 1, 4 ja 5 sätted peaks lähtuvalt tegevuse teemast kehtima kõigi osalejate ettevõtjate kohta, sõltumata tegevusvaldkonnast. Ettepanek täiendada seletuskirja rohkemate näidetega §5 muudatuste kohta</i></p>	Arvestatud